

صدا و سیاهای جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

رصد توصیه های مقام معظم رهبری در سال

" رونق تولید "

(18)

فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
2.....	■ مقدمه
4.....	الف: مسؤلان
4.....	1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری
5.....	2- مدیریت واردات و صادرات
6.....	3- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور
7.....	4- سرمایه گذاری در تولید
9.....	5- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط
9.....	6- رفع موانع تولید

اقتصاد ایران از دوره‌های گذشته با تلاطم‌های فراوانی مواجه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست‌هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم‌ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده‌نگری و ژرف‌اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته‌اند استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود به منظور ارتقا و رونق تولید ملی و افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف تولیدی کشور است.

بر همین اساس نام‌گذاری سال 1398 به عنوان "رونق تولید" را می‌توان عصاره نام‌گذاری سال‌های اخیر (سال‌های 1395، 1396 و 1397) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات مقام معظم رهبری برجسته بوده است.

تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال‌های اخیر و به طور خاص "رونق تولید" در سال 98 با توجه به تشدید تحریم‌های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جایی که می‌توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهلیمین سال پیروزی انقلاب (اعلام بیانیه گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد؛ "رونق تولید".

براساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی‌گیرد؛ که هم مسئولین و هم مردم می‌باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم له در سال 1398 می‌فرمایند:

".... اگر تولید شد، آن وقت در بخش‌های مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر می‌گذارد در اشتغال، هم تأثیر می‌گذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر می‌گذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر می‌گذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی ... ببینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه‌ی دولت، هم در برنامه‌ی مجلس، هم در برنامه‌ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند...."

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می‌بایست گره های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به اذعان بسیاری از کارشناسان گره های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می‌توان با شناخت گره ها و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید به‌درستی در بیانات حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال 98 تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر (1397-1398) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

2- مدیریت واردات

3- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

4- سرمایه گذاری در تولید

5- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

6- رفع موانع و بهبود کیفیت تولید

7- مبارزه با قاچاق

8- شکل گیری فرهنگ جهادی تولید

1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

می خواهیم ایده هایی که تبدیل به شرکت می شوند را در قالب شرکت های دانش بنیان حمایت کنیم امروزه ۴۴۶۲ شرکت دانش بنیان مورد تایید قرار گرفته و مشغول به فعالیت با اشتغال ۳۰۰ هزار نفری است. یکی از اهداف ما شکل دهی مراکز نوآوری در اطراف دانشگاه ها و مراکز علمی کشورمان است و می خواهیم در کل کشور هر دانشجویی که وارد دانشگاه می شود در فضای کارآفرینی و حل مسئله ارزش آفرینی اقتصادی قرار بگیرد. تسنیم ۹۸/۶/۳ - مهدی الیاسی، معاون سیاست گذاری معاونت علمی ریاست جمهوری

برای توسعه طرح های نوین آبیاری ۱۵۰ میلیون یورو به منظور توسعه سامانه نوین آبیاری در ۱۵۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی تخصیص پیدا کرد. ارتقای بهره برداری منابع آب و خاک کشاورزی، حفاظت کمی و کیفی از منابع آب و خاک و تقویت امنیت غذایی در چارچوب توسعه پایدار از اهداف کلان کشور در حوزه آب و خاک است که در نهایت منجر به رونق تولید می شود. اهداف عملیاتی ما در همین راستا افزایش راندمان آبیاری، ارتقای حاصلخیزی و بهبود کیفیت خاک و صرفه جویی در مصرف آب است. ایلنا ۹۸/۶/۵ - اکبری، معاون آب و خاک وزیر جهاد کشاورزی

از سوی ستاد ویژه توسعه فناوری نانو نشستی با حضور ۱۰ شرکت فعال در حوزه تولید مواد شوینده و پاک کننده برگزار و در آن پتانسیل ها و فرصت های موجود در حوزه نانو برای ارتقای این صنعت معرفی شد. بررسی پتانسیل ها و ظرفیت های موجود در حوزه فناوری نانو برای بهبود کیفیت محصولات شوینده و پاک کننده از جمله محورهای اصلی این جلسه بود. ایسنا ۹۸/۶/۶ - گزارش ایسنا

2- مدیریت واردات و صادرات

قرارگیری کالاهای اساسی در مسیر سبز گمرکی، باعث شده است تا همکاری‌های مناسبی میان «وزارت صمت» و «گمرک ایران» برای تخلیه و ترخیص کالاهای ضروری شکل گیرد. در واقع اهداف اصلی سیاست‌گذار از به جریان انداختن این شیوه تازه در ترخیص و ورود کالاهای اساسی، شامل «بهبود و افزایش زیرساخت‌های تجاری در نقاط بندری» و همچنین «توسعه انبارها و محل نگهداری کالاها و واحدهای بسته‌بندی» می‌شود، به گونه‌ای که از این طریق هزینه‌های تولید و صادرات کاهش یابد. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۲ - حسین مدرس خیابانی، قائم‌مقام وزیر صمت

حجم ترانزیت ایران به عراق می‌تواند تا پنج برابر میزان فعلی افزایش یابد، صادرات مواد اولیه به عراق، استفاده از مرزهای مشترک، پیگیری ایجاد مراکز تجاری در نوار مرزی، توسعه گردشگری و واردات از عراق از جمله اقدام‌های مهم برای حفظ و افزایش صادرات ۹ میلیارد دلاری ایران به همسایه غربی است. ما شرکت‌های اقتصادی زیادی در عراق داریم و ارزش لازم هم برای واردات کالا از این کشور موجود است که امیدوارم موانع و مشکلات پیش‌روی واردات مرتفع شود روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۲ - کیوان کاشفی، عضو هیات‌رئیس اتاق بازرگانی ایران هزار سایت

روند افزایشی صادرات بخش کشاورزی از سال ۹۲ و با شروع به کار دولت تدبیر و امید آغاز شده است. با افزایش تولید، رشد صادرات و کاهش واردات، تراز تجاری بخش کشاورزی و غذای کشور از منفی ۸,۱ میلیارد دلار در سال ۹۲ با کاهش ۳,۸ میلیارد دلاری به منفی ۴,۳ میلیارد دلار در سال ۹۷ بهبود یافته است. البته سال ۹۸ سال خوبی برای صادرات پسته خواهد بود و صادرات ۱۲۰ هزار تنی سال‌های گذشته تکرار خواهد شد. با توجه به تولید سیب‌درختی، باید برای ۷۰۰ تا ۸۰۰ تن مازاد تولید ۴ میلیون تنی این محصول برنامه‌ریزی صادراتی انجام شود. ایرنا ۹۸/۶/۳ - شاهرخ شجری، مدیرکل دفتر توسعه صادرات وزارت جهاد کشاورزی

در ۵ ماهه امسال ۲۱۳ دستگاه انواع واگن باری، مسافری و لکوموتیو وارد شبکه ریلی شد که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۶۰ درصد رشد داشت و این تعداد ناوگان به طور کامل تولید داخل بودند. قرار است از این پس محصولات و کالاهایی که امکان تولید داخل در آنها وجود دارد از واردات آنها ممانعت شود، تفاهم نامه ای با سازمان برنامه و بودجه به امضاء رساندیم که بر اساس آن ۹۷۴ دستگاه انواع واگن و لکوموتیو در داخل تولید شود. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۶/۴ - سعید رسولی، مدیرعامل شرکت راه آهن

3- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

سیاست های ارزی در اختیار بانک مرکزی است و می تواند به راحتی و با برنامه مناسب این بازار را کنترل کند عدد واقعی نرخ ارز کمتر از نرخ کنونی در بازار است و خوشبختانه با اتخاذ سیاست های غیرارزی برای مدیریت بازار ارز مانند تراکنش بانکی و نقل و انتقال غیر ارزی امروز بازار ارز در کشور تا حدودی مدیریت شده است. اولویت ما ثبات است و باید در بازار ارز به عددی برسیم که سیاست گذار و فعال اقتصادی بتوانند روی آن حساب باز کنند و رسیدن به عدد ثابت اصلی ترین مسئله است. ایسنا ۹۸/۶/۲ - پوراابراهیمی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی

افزایش قدرت رقابت چای داخلی با چای خارجی و کیفیت بالا دو دلیل عمده افزایش اقبال مردم از چای داخلی و کاهش بی سابقه صادرات است. حذف ارز دولتی برای واردت چای خارجی و جایگزینی آن با ارز نیمایی مهمترین عامل رقابت پذیری چای کشور در مقابل چای خارجی است این اتفاق به نفع تولید و اقتصاد کشور است. ایلنا ۹۸/۶/۲ - محمدصادق حسنی، مدیر اجرایی سندیکای کارخانه های چای کشور

محور اصلی تولید فرش، صادرات و تجارت فرش است و هیچ راهی برای رونق تولید فرش جز صادرات وجود ندارد. اگر کشوری به دلیل تحریم‌ها، محدودیت‌هایی را برای صادرات فرش ما ایجاد می‌کند و بازاری را به روی ما می‌بندد، کار ما و بازرگانان ما این است که بازارهای دیگری را جایگزین کنیم. با واگذاری شرکت سهامی فرش ایران به بخش غیردولتی به زودی اتفاقات خوبی در حوزه صادرات فرش و رونق تولید آن خواهد افتاد. نگاه شرکت سهامی فرش ایران نگاهی تجارت‌محور و صادرات‌محور است و فارغ از بوروکراسی و دیوان‌سالاری دولتی است. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۵ - حسین مدرس خیابانی ، قائم‌مقام وزیر صنعت، معدن و تجارت

4- سرمایه گذاری در تولید

وزارت صنعت، معدن و تجارت ۳۰۱ اولویت سرمایه‌گذاری را به تفکیک ۳۱ استان کشور برای سال ۹۸ معرفی کرد. این فهرست با هدف رونق تولید، نوسازی و حمایت هدفمند از صنایع و نیز توسعه صادرات غیرنفتی در راستای دریافت اعتبارات از صندوق توسعه ملی تدوین شده است. مطابق اعلام وزارت صمت، سایر طرح‌ها در صورتی که دارای ویژگی‌های بارز از جمله نوآوری، فناوری جدید، جایگزینی واردات در محصولات تولیدی باشند، با تایید متولی صنعت تامین مالی می‌شوند. ارزیابی‌ها نشان می‌دهد استان‌های خراسان رضوی و خوزستان بیشترین سهم را از میان طرح‌های اولویت‌بندی شده به خود اختصاص داده‌اند. روزنامه دنیای اقتصاد 98/06/03 - گزارش دنیای اقتصاد

حجم سرمایه‌گذاری‌های داخلی انجام شده برای پروژه‌های قابل افتتاح در هفته دولت در مناطق آزاد حدود ۱۴ هزار میلیارد ریال (۸۳۰,۷۴۰,۱۳ میلیون ریال) است این میزان سرمایه‌گذاری که عمدتاً از سوی بخش خصوصی انجام شده برای سه هزار نفر در مناطق آزاد اشتغال ایجاد کرده است. همچنین میزان سرمایه‌گذاری خارجی در این پروژه‌ها بیش از ۹ میلیون یورو در مناطق آزاد است. روزنامه دنیای اقتصاد 98/06/04 - مرتضی بانک، مشاور رئیس‌جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

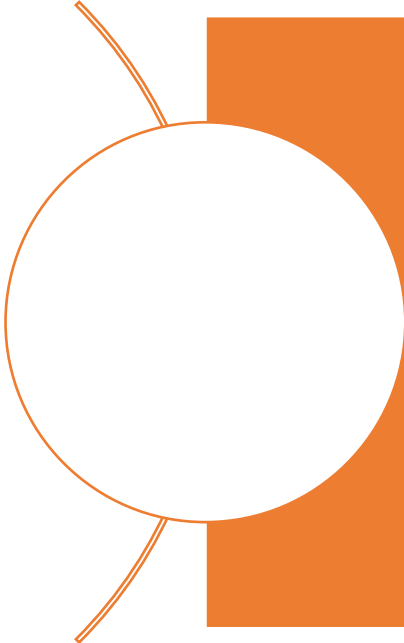
در آستانه هفته دولت، تعداد ۴۰۹ طرح با مجموع سرمایه‌گذاری بالغ بر ۳۸ هزار میلیارد تومان و اشتغالی حدود ۳۰ هزار نفر، در کل کشور قابل افتتاح هستند. ۸۳ درصد از سهم سرمایه‌گذاری کل طرح‌ها و ۶۶ درصد از سهم اشتغال به ۹۴ طرح بزرگ یا متوسط (با سرمایه‌گذاری افزون بر ۳۰ میلیارد تومان) اختصاص داشته در کل کشور ۸۰ درصد سرمایه‌گذاری طرح‌ها مربوط به دو حوزه صنایع معدنی و شیمیایی (۵۷ درصد صنایع معدنی و ۲۳ درصد صنایع شیمیایی) است. همچنین ۵۴ درصد اشتغال کل پروژه‌ها توسط صنایع معدنی و غذایی (۳۸ درصد صنایع معدنی و ۱۶ درصد صنایع غذایی) محقق شده است. ایرنا 98/06/05 - گزارش ایرنا

5- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

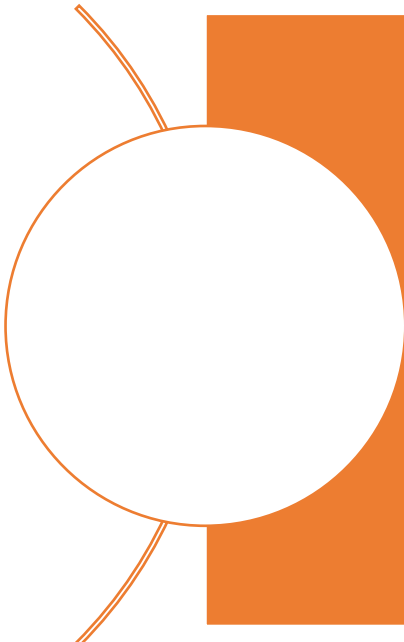
بررسی آمارهای منتشره وزارت صنعت، معدن و تجارت حاکی از پرداخت ۶۴ هزار و ۸۸۲ فقره تسهیلات به ارزش بیش از ۴۵۳ هزار و ۸۰۳ میلیارد ریال به بنگاه های تولیدی کوچک و متوسط و طرح های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی بالای ۶۰ درصد در راستای اقتصاد مقاومتی در دولت دوازدهم است. این تسهیلات از ابتدای آغاز به کار دولت دوازدهم در شهریور ۹۶ تا پایان تیر امسال پرداخت شده است و بخشی از این پرداخت ها مربوط به بنگاه هایی است که قبل از شروع دولت دوازدهم ثبت نام کرده بودند. ایرنا ۹۸/۶/۵ - گزارش ایرنا

6- رفع موانع تولید

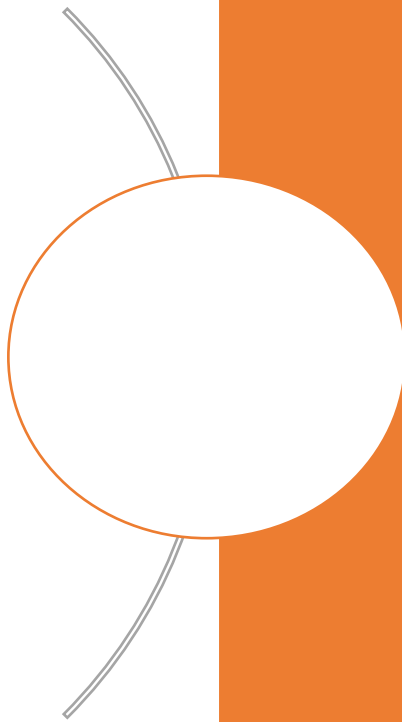
میزان بخشودگی مالیاتی در سال ۹۹ برای واحدهای تولیدی تا سقف ۷۰ درصد و برای واحدهای غیر تولیدی تا ۵۰ درصد خواهد بود. بر این اساس افرادی که تا پایان مهر سال جاری بتوانند بدهی خود را تسویه کنند، می توانند از بخشودگی ۱۰۰ درصد برخوردار شوند و در غیر این صورت با هر ماه تاخیر برای واحدهای تولیدی دو درصد و برای واحدهای غیر تولیدی چهار درصد از این میزان کاسته خواهد شد. سازمان مالیاتی در سطح کشور علاوه بر وصول سهمیه درآمدها چهار هدف مهم را دنبال می کند، این چهار محور مهم شامل «حمایت از تولیدکنندگان»، «مقابله با فساد»، «وصول مالیات» و «ایجاد عدالت مالیاتی» است. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۳ - امید علی پارسا، رئیس سازمان امور مالیاتی

مذاکره با بانک مرکزی برای افزایش زمان بازگشت ارز حاصل از صادرات فرش انجام شد بر این اساس، قرار است مهلت بازگشت ارز صادراتی فرش از هفت ماه به ۱۲ ماه افزایش یابد. حداکثر زمان در نظر گرفته شده برای رفع تعهد ارزی هر پروانه صادراتی چهار ماه از تاریخ کوتاه پروانه صادراتی است. اما در صورت نیاز به مهلت بیشتر برای صادرکنندگان اقلام کشاورزی، فرش و صنایع دستی و همین‌طور سایر گروه‌های کالایی (در صورت تایید دستگاه‌های مربوطه) امکان تمدید مهلت برای رفع تعهد ارزی امکان‌پذیر شد. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۴ - گزارش دنیای اقتصاد

پرداخت تسهیلات ارزان‌قیمت به شرکت‌های دانش‌بنیانی که در شهرک‌های صنعتی اقدام به راه‌اندازی کارگاه‌های خود می‌کنند، این دسته از شرکت‌ها می‌توانند در کمترین زمان تسهیلات خود را دریافت کنند. نرخ تسهیلات برای این نوع شرکت‌ها از دیگر تسهیلات این صندوق ارزان‌تر است. ما اعتقاد داریم که اگر فناوری‌هایی که در کشور تولید می‌شود، در صنایع رسوخ نکند، پیشرفت حاصل نمی‌شود؛ از این‌رو ارتباط نزدیک با وزارت صنعت، معدن و تجارت را در دستور کار داریم. ایسنا ۹۸/۶/۴ - علی وحدت، رییس صندوق نوآوری و شکوفایی

براساس تصمیم کمیسیون ویژه حمایت از تولید تا انتهای شهریور ماه باید آیین نامه مربوط به تشکیل ستاد تسهیل و رفع موانع تولید در هیئت دولت تدوین شود در قانون برای حل مسائل بانکی تولیدکنندگان در استان ها تشکیل هیئت های پنج نفره تحت عنوان خبرگان پیش بینی شده است تا این هیات در موارد اختلاف حکمیت کرده و بانک ها مصوبات را اجرا کنند، براساس تصمیم کمیسیون ترکیب این هیئت باید تا انتهای شهریور ماه نهایی شود دولت باید آیین نامه مربوط به حساب ویژه تولید ملی موجود در ماده ۲۱ قانون رفع موانع تولید را هر چه سریعتر اصلاح کند تا تولیدکنندگان بتوانند از ظرفیت این حساب ویژه برای تامین نقدینگی استفاده کنند. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۶/۵ - حمیدرضا فولادگر رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی